

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/34/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014200928
Dátum vydania rozhodnutia:	03.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7014200928.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: C., nar. X.XX.XXXX., trvale bytom D., bez cestovného dokladu, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov, Bitúnková 14, 078 01 Sečovce, zastúpený: Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, 810 00 Bratislava, IČO: 30798841, kancelária Košice, Moyzesova 18, 040 41 Košice, proti odporcovi: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Sobrance, Oddelenie hraničnej kontroly Zboj, 067 68 Zboj, o preskúmanie rozhodnutia č. p. PPZ-HCP-SO18-86-003/2014 zo dňa 18.07.2014 o zaistení, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. augusta 2014 č. k. 2Sp/36/2014-17 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19. augusta 2014 č. k. 2Sp/36/2014-17 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov (ďalej len zákon) rozhodol o zaistení navrhovateľa dňom 18.07.2014 v čase od 00:20 hod. na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia, nakoľko neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu a zároveň podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej len „ÚPZC“) na čas nevyhnutne potrebný, najviac však do 17.01.2015.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že napriek tomu, že z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplýva, že súčasťou spisuje aj rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa č.

PPZ-HCP-SO18-84-006/2014 zo dňa 18.7.2014, odporca v rozhodnutí o zaistení takýmto rozhodnutím neargumentuje, neodvoláva sa naň, a to predovšetkým v samotnom výroku napadnutého rozhodnutia, ale ani v odôvodnení tohto rozhodnutia. Odporca teda zjavne zaistenie navrhovateľa neodôvodňoval preukázaním existencie rozhodnutia o vyhostení navrhovateľa, ako nevyhnutného podkladu pre vydanie rozhodnutia o zaistení.

Podľa krajského súdu bola teda oprávnená odvolacia námietka navrhovateľa, že odporca sa nezaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia efektívnosťou a účelnosťou zaistenia z pohľadu čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Hodnotením efektívnosti a účelnosti zaistenia navrhovateľa sa odporca vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal. Dĺžku lehoty zaistenia správny orgán odôvodnil len citovaním ustanovenia § 88 ods. 4 zákona. S takýmto odôvodnením efektívnosti a účelnosti zaistenia, najmä z hľadiska článku 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, rovnako ako s odôvodnením dĺžky zaistenia, sa krajský súd nestotožnil a považoval odvolacie námietky v týchto smeroch za opodstatnené.

Krajský súd poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010 v ktorom sa uvádza, že „zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnuté tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v texte článku 5 ods. 1 písm. f/ uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby proti ktorej prebieha konanie o vyhostení. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie, či priebeh takéhoto konania, ale aj reálnosť vyhostenia“. Ako je ďalej v náleze uvedené, vzťahom medzi zaistením a jeho účelom sa viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva napr. vo veci Samie Ali v. Suisse a Agnissan v. Denmark. Ústavný súd navyše poukázal aj na prípady rozhodované Nejvyšším správním soudem, napr. na rozsudok č. k. 1As 12/2006-61 a rozsudok č. k. 2As 80/2009-66.

Krajský súd ďalej vychádzal pri posudzovaní predmetnej veci aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sža/23/2010 zo dňa 27.04.2011, v ktorom súd uviedol: „Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený. Preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne nemožný. Vzhľadom k tomu, že vyhostiteľnosťou navrhovateľky sa správny orgán vôbec nezaoberal, neboli splnené podmienky pre jej zaistenie“, (tiež rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sža/47/2011 zo dňa 13.09.2011, sp. zn. 9Sža/23/2010 zo dňa 27.04.2011 a sp. zn. 10Sža/52/2011 zo dňa 02.11.2011).

V rozsudku sp. zn. 10Sža/4/2012 zo dňa 09.05.2012, Najvyšší súd SR za dôvodnú považoval námietku navrhovateľa, že správny orgán dostatočne nezdôvodnil maximálnu možnú hranicu zaistenia. Odvolací súd uviedol, že správny orgán je povinný zdôvodniť, prečo je potrebná práve stanovená dĺžka zaistenia. Správny orgán je totiž v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel, vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených inými právnymi predpismi. Podľa názoru odvolacieho súdu lehotu zaistenia je potrebné určiť presne a výstižne. Z formulácie zákona, že cudzinec môže byť zaistený „na čas nevyhnutne potrebný“, je tiež potrebné vyvodiť, že dĺžka zaistenia musí byť tiež náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca. Odporca je povinný odôvodniť dĺžku doby zaistenia, najmä pokiaľ využije maximálnu dobu zaistenia (v danom prípade do 17.01.2015). Takéto pochybenie je podstatnou vadou, ovplyvňujúcou zákonnosť rozhodnutia ako celku, pretože doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia (Mestský súd v Prahe sp. zn. 7A/50/2011 zo dňa 14.03.2011).

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu zo dňa 18.07.2014 č.p.: PPZ-HCP-SO18-86-002/2014 zrušil podľa § 250q ods. 2, § 250l ods. 2, z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a/ OSP, a to bez ohľadu na skutočnosť, či tento dôvod v podanom opravnom prostriedku navrhovateľ namietal, pretože realizácia dispozičnej zásady nemôže byť v rozpore s charakterom práv, ktorým je poskytovaná ochrana so samotným účelom konania, ktorým je spravodlivá ochrana subjektívnych práv. Súčasne vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie a nariadil bezodkladné prepustenie

navrhovateľa zo zaistenia v zmysle ustanovenia § 250sa ods. 7 OSP.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov odporcu

Proti uvedenému rozsudku podal odporca včas odvolanie. Uviedol, že s rozsudkom nesúhlasí z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ OSP.

Poukázal na to, že Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru v Zboji bol zistený priestupok v zmysle § 116 ods. 1 písm. a/ zákona, ktorého sa dopustil navrhovateľ, tak že neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu t.j. z Ukrajiny do Slovenskej republiky a neoprávnene sa zdržiaval na území SR a schengenského priestoru. Uvedený skutok bol odporcom objektívne objasnený a navrhovateľ je si vedomý, že svojím konaním porušil zákony Slovenskej republiky. Navrhovateľ svojím konaním naplnil zákonný dôvod na jeho administratívne vyhostenie v zmysle ustanovenia § 82 ods. 1 písm. a/ zákona. V § 82 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov je uvedené: Policajný útvar administratívne vyhostí štátneho príslušníka tretej krajiny ak: písm.: a/ neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu, alebo sa úmyselne vyhne, alebo sa odmietne podrobiť hraničnej kontrole pri prekročení vonkajšej hranice, písm.: b/ má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu odporca začal konanie na účel administratívneho vyhostenia a dal sa navrhovateľovi vyjadriť v Zápisnici o vyjadrení účastníka konania č. PPZ-HCP-SO18-P-4/2014, s ktorou bol riadne oboznámený za účasti tlmočníka a ktorú podpísal. V zápisnici navrhovateľ uviedol, že na územie Slovenskej republiky vstúpil spolu s prevádzачom na jemu neznámom mieste, kde mal čakať na ďalšiu osobu, ktorá ho autom mala dopraviť ďalej cez územie Slovenska do Rakúska. Navrhovateľ počas konania o administratívnom vyhostení nežiadal správny orgán o poskytnutie medzinárodnej ochrany Slovenskou republikou a jeho cieľovou krajinou bolo Rakúsko. Na základe zistených skutočností správny orgán vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení pod číslom: PPZ-HCP-SO18-84-006/2014, s ktorým bol navrhovateľ riadne oboznámený za prítomnosti tlmočníka, ktorému porozumel a ktoré podpísal.

Krajský súd potvrdil, že je oprávnená odvolacia námietka navrhovateľa, že odporca sa nezaoberal v odôvodnení rozhodnutia efektívnosťou a účelnosťou zaistenia z pohľadu čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

Navrhovateľ svojím, konaním porušil čl. 4 Kódexu schengenských hraníc.

Navrhovateľ počas kontroly pri hraničnom dozore dňa 17.07.2014 o 15.05 hod. nepreukázal svoju totožnosť platným cestovným dokladom ani iným dokladom totožnosti a ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti nemôže hodnoverne preukázať svoju totožnosť. Taktiež nepreukázal oprávnenosť vstupu a pobytu na území Slovenskej republiky a schengenského priestoru.

Po vydaní rozhodnutia o administratívnom vyhostení správny orgán nemal inú zákonná možnosť ako zabezpečiť výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Z uvedeného dôvodu dňa 18.07.2014 o 00.35 hod. vydal navrhovateľovi rozhodnutie o zaistení cudzinca v zmysle ustanovenia zákona § 88 ods. 1 písm. b/ na účel výkonu administratívneho vyhostenia. Navrhovateľa po vydaní rozhodnutia o zaistení umiestnil do ÚPZC. ÚPZC je v zmysle interných právnych predpisov policajný útvar, ktorý má v kompetencii overiť totožnosť zaisteného cudzinca a zabezpečiť mu náhradný cestovný doklad. Následne po vystavení náhradného cestovného dokladu ÚPZC bezodkladne realizuje výkon administratívneho vyhostenia. Správneho orgánu pred vydaním rozhodnutia o zaistení neboli známe prekážky, ktoré by znemožnili overenie totožnosti navrhovateľa a následné vystavenie náhradných cestovných dokladov, ktoré sú nutnou podmienkou na zabezpečenie výkonu vyhostenia navrhovateľa.

Takýto postup správneho orgánu je podľa odporcu zákonný a je jedinou možnosťou pri zaistovaní cudzinca, o čom svedčí aj bod 7.2 Nálezu ÚS SR č. II. US 147/2013-50, v ktorom je o.i. uvedené, že už podľa doslovného znenia ustanovenia čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru možno zaistiť osobu, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie. Z toho vyplýva, že sám dohovor predpokladá, že osoba môže byť zaistená i za stavu, keď jej vyhostenie nie je jednoznačné, teda keď ešte o ňom nebolo právoplatne rozhodnuté. Postačuje, že prebieha konanie o jej vyhostenie, teda také konanie, ktoré môže skutočne k vyhosteniu viesť. To ale znamená, že zaistený cudzinec nemusí byť z pohľadu čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru reálne a efektívne vyhostiteľný ihneď v okamihu zaistenia, keďže jeho vyhostenie je práve predmetom onoho konania, ktoré má viesť k rozhodnutiu o tom, či cudzinec vyhostený bude alebo nie. Je totiž zrejmé, že počas konania o vyhostení môže konajúci orgán verejnej moci zistiť také okolnosti,

ktoré vyhosteniu bránia, ktoré však v čase zaistenia známe neboli, rovnako ako môže príslušný orgán zistiť také skutočnosti, ktoré pôvodne neprípustné sa javiace vyhostenie umožnia. Z uvedeného dôvodu má odporca za to, že zaistenie navrhovateľa je zákonné a účelné, efektívne a reálne.

K námietke krajského súdu, že dĺžku lehoty zaistenia správny orgán odôvodnil len citovaním ustanovenia § 88 ods. 4 zákona odporca uviedol, že pri vydaní rozhodnutia o zaistení je povinný postupovať v zmysle zákonných ustanovení, a to Druhej hlavy zákona. Pri vydávaní rozhodnutia o zaistení na účel výkonu administratívneho vyhostenia je pri absencii cestovných dokladov podmienkou zistenie totožnosti cudzinca a následné vystavenie náhradného cestovného dokladu. V zmysle interných predpisov je v rámci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na vystavenie náhradných cestovných dokladov vecne príslušný ÚPZC. Správny orgán pri vydaní rozhodnutia o zaistení nevie presne určiť dobu, počas ktorej bude osoba stotožnená a za akú dobu jej bude vydaný náhradný cestovný doklad. Doba overenia totožnosti a vystavenie náhradného cestovného dokladu závisí aj od spolupráce navrhovateľa s ÚPZC a taktiež aj od zastupiteľského úradu tretej krajiny, ktorého je navrhovateľ štátnym príslušníkom. Z uvedených dôvodov správny orgán určil lehotu zaistenia na dobu do 17.01.2015 v zmysle § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, kde je uvedené: Štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

Správny orgán v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

V prípade vystavenia náhradného cestovného dokladu ÚPZC navrhovateľovi, alebo po pominutí účelu zaistenia, správny orgán bez zbytočného odkladu navrhovateľa prepustí zo zaistenia aj v kratšej lehote, ktorá je uvedená v rozhodnutí o zaistení navrhovateľa alebo vykoná iné zákonné opatrenia.

Dňa 06.08.2014 bolo z ÚPZC Sečovce odporcovi oznámené, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky počas doby umiestnenia v ÚPZC.

Nakoľko počas doby zaistenia navrhovateľa vznikli nové skutočnosti, ktoré ovplyvňujú účel jeho zaistenia, odporca prehodnotil zistené skutočnosti vydal potvrdenie č. PPZ-HCP-SO18-ZAV-7-002 zo dňa 25.08.2014 o odložení výkonu administratívneho vyhostenia č. PPZ-HCP-SO18-84-006/2014 zo dňa 18.07.2014 a dňa 25.08.2014 vydal nové Rozhodnutie o zaistení č. PPZ-HCP-SO18-ZAV-2-007/2014 v zmysle ustanovenia § 88a ods. 1 písm. c/ zákona.

Odporca preto navrhoval, aby Najvyšší súd SR zmenil rozsudok krajského súdu a potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu.

III.

Vyjadrenie navrhovateľa

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu vyjadril tak, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/36/2014-17 zo dňa 19.08.2014 považuje za vecne správny a zákonný. Odporca vo svojom odvolaní proti napadnutému rozsudku neuviedol žiadané skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

IV.

Právny názor NS SR

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 OSP sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. októbra 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bolo potrebné predosť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona a bolo rozhodnuté o bezodkladnom prepustení navrhovateľa zo zaistenia, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b/ zákona policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 4 zákona štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na šesť mesiacov.

Štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení. (§ 88 ods. 4 zákona)

Policajný útvar bezodkladne vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o zaistení a umiestni štátneho príslušníka tretej krajiny v zariadení. Ak totožnosť zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny nemožno bezodkladne zistiť, policajný útvar k rozhodnutiu o jeho zaistení pripojí také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou. (§ 88 ods. 5 zákona)

Najvyšší súd vychádzal z toho, že zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo dokonca v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citelný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým ústavným poriadkom SR. Podľa čl. 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je osobná sloboda zaručená. Podľa čl. 8 ods. 2 Listiny nesmie byť nikto zbavený svojej slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý stanoví zákon.

Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikto nesmie byť zbavený slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním stanoveným zákonom....(písm. f/) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie (tiež čl. 9 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 6 Listiny základných práv Európskej únie).

Zo všetkých zmienených právnych dokumentov, podľa Najvyššieho súdu SR, vyplýva zákaz

svojvoľného zbavenia či obmedzenia osobnej slobody.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a k nemu sa vzťahujúcej judikatúry EŠLP môže zaistenie alebo iné zbavenie osobnej slobody cudzinca (napr. vydanie alebo vyhostovacia väzba) prebehnúť jednak iba v súlade s konaním stanoveným zákonom, pričom táto právna úprava musí mať určitú kvalitu tak, aby jasne a predvídateľným spôsobom vymedzovala podmienky zaistenia alebo iného obmedzenia osobnej slobody a jednak toto zbavenie osobnej slobody musí sledovať Dohovorom vymedzený účel, teda zabrániť nepovolenému vstupu cudzinca na územie alebo realizovať vyhostenie či vydanie (napr. rozsudky EŠLP zo dňa 25.6.1996 Amuur proti Francúzsku, zo dňa 5.2.2002 Čonka a ďalší proti Belgicku, zo dňa 27.11.2003 Shamsa proti Poľsku, zo dňa 25.1.2005 Singh proti ČR, zo dňa 27.1.2008 Rashed proti ČR, zo dňa 12.2.2009 Nolan a ostatní proti Rusku, zo dňa 19.2.2009 A. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu).

Rovnako podľa čl. 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri navracaní neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín (ďalej len smernica 2008/115/ES) môžu členské štáty zaistiť iba štátneho príslušníka tretej krajiny, o ktorého navrátenie prebieha konanie, a to za účelom prípravy návratu alebo o výkonu vyhostenia, najmä v prípadoch kde hrozí nebezpečenstvo skrývania alebo dotýčny štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba príprave návratu či uskutočňovania vyhostenia alebo ho inak sťažuje. K zaisteniu je možné prikročiť len vtedy, pokiaľ nemôžu byť v konkrétnom prípade účinne uplatnené iné dostatočné účinné avšak miernejšie donucovacie opatrenia.

Akékoľvek zaistenie musí trvať čo najkratšiu dobu a iba dovtedy pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou učené úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu). Pokiaľ sa ukáže, že reálny predpoklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať alebo prestali existovať podmienky uvedené v ods. 1, stráca zaistenie odôvodnenie a dotýčna osoba musí byť bezodkladne prepustená (čl. 15 ods. 4 smernice 2008/115/ES).

Podľa Súdneho dvora Európskej únie návratová smernica zavádza presný postup, ktorý majú členské štáty použiť pri navrátení neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a stanovuje poradie jednotlivých po sebe idúcich fáz, ktoré tento postup zahŕňa.

Odvolací súd preto upozorňuje na nutnosť eurokonformného výkladu zákona o pobyte cudzincov práve s ohľadom na existenciu návratovej smernice a povinnosti implementácie jeho obsahu do vnútroštátnych právnych noriem.

A práve za použitia takéhoto výkladu dospel odvolací súd k zhodnému záveru ako krajský súd že odporca predmetnú vec nesprávne právne posúdil.

V danom prípade, odporca zaistil navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, na účel výkonu administratívneho vyhostenia, nakoľko neoprávnene prekročil vonkajšiu hranicu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť, pretože krajský súd správne zrušil napadnuté rozhodnutie práve pre nesprávne právne posúdenie veci použijúc ustanovenie §250j ods. 2 písm. a/ OSP.

Odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na podrobné závery krajského súdu uvedené v odôvodnení rozsudku krajského súdu, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

Odvolací súd súhlasí s názorom krajského súdu uvedenom v rozsudku, že odporca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal efektívnosťou a účelnosťou zaistenia z pohľadu čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Takisto považuje sa nedostatočne zdôvodnenú maximálnu možnú hranicu zaistenia. Správny orgán je povinný v rozhodnutí zdôvodniť, prečo je potrebná práve stanovená dĺžka zaistenia, hlavne v prípade, kedy využije maximálnu dobu zaistenia.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd sa stotožnil s vysloveným názorom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu je potrebné zrušiť pre nesprávne právne posúdenie a preto podľa § 219 OSP potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 OSP. Navrhovateľ, ktorý mal v konaní úspech, ani poverený zástupca, si právo na náhradu trov konania neuplatnili, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.